ชื่อวิทยานิพนธ์ การประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเองของเกษตรกร ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางพวงพยอม เหรียญทอง คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ทนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ)

.... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธนพรรณ ธานี)

Dam 8N-

ระบบหระบ

(รองศาสตราจารย์วิไลวัจส์ กฤษณะภูติ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวั**ตถุประ**สงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการใน การประกอบอาชีพของเกษตรกร 2) ศึกษาลักษณะการประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเองที่ เหมาะสมกับเกษตรกร

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรบ้านเหล่าใหญ่ ตำบลนาข่า อำเภอมัญจาคีรี
จังหวัดขอนแก่น จำนวน 80 คน เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแขง
โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน ข้อมูลพื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ
สภาพปัญหาและความต้องการในการประกอบอาชีพ กิจกรรมแทรกแขงที่ดำเนินการ
คือ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ การปฏิบัติกิจกรรมด้านอาชีพ
การจัดระบบตลาด การนิเทศและติดตามผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบ
สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จากการเยี่ยมเยียนตามบ้านการ

ประชุมกลุ่มใหญ่ และการสนทนากลุ่มย่อย ตลอดทั้งการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/Pc สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) t-test F-test และ Chi-squares

การวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) เกษตรกรบ้านเหล่าใหญ่ มีปัญหาด้านการประกอบอาชีพที่ ลำคัญ คือ ทุนในการประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ขาดการรวมกลุ่มอาชีพ ผลผลิตราคา ตกต่ำ ขาดการสนับสนุนจากนักวิชาการภาครัฐและเอกชน 2) เกษตรกรมีความต้องการ ประกอบอาชีพด้านการปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงไก่พื้นเมือง ทอผ้า และแปรรูป เกษตร 3)การจัดกิจกรรมแทรกแซง ทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเองดีขึ้น มีแนวโน้มที่จะพึ่งตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้นเป็น ส่วนใหญ่ มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ มีการช่วยเหลือหน้าที่การงานในครอบครัวดีขึ้น สามารถผลิตอาหารไว้บริโภคเพียงพอ มีการใช้จ่ายอย่างประหยัด ลักษณะอาชีพที่มี แนวโน้มพึ่งตนเองได้มากกว่าอย่างอื่น คือ การปลูกผักปลอดสารพิษ อาชีพที่มีแนวโน้ม พึ่งตนเองได้น้อยคือ อาชีพทอผ้า 4) ความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังกิจกรรม แทรกแซงทั้งในด้านรายได้ รายจ่าย สภาพในการประกอบอาชีพแบบพึ่งตนเอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

THESIS TITLE: SELF RELIANT OCCUPATION OF FARMERS

AUTHOR:

MRS. PUNGPAYOM RIENTHONG

THESIS ADVISORY COMMITTEE:

Tanngsul Koomkhinam Chairman

(Dr. Tanongsuk Koomkhinam)

Thangon Thanu Member

(Dr. Thanapan Thanee)

Wilaiwath Grisanapute Member

(Associate Professor Wilaiwatt Grisanaputi)

ABSTRACT

This operations research has two specific objectives of which one is to investigate occupational problems and needs of the rural farmers, and the other is to search for some appropriate self-reliant occupations. The sample for this study consisted of 80 farmers from Ban Laow Yai community, Tombol Nakha. Munjakeeree District in Khonkaen Province. Quantitative data were collected from these farmers via questionnaire interviews at times before and after the programmed interventions. In addition, qualitative date were solicited from home visits, community assembly meetings, small group discussions, and participatory observations during the project implementation period. These data included information on the respondents' socio-economic status, the general community profile, as well as the problems and needs related to occupational practices.

The programmed interventions for this study included a set of training sessions, study tours to other communities, an establisment of occupation groups, practice of occupational related activities, marketing system development, providing supervision and monitoring. For the data analysis, this research project employed SPSS/PC to provide a combination of statistical values namely, percentage distributions, means, t-test, F-test and Chi-square.

The results of the study revealed that: 1) The Laow Yai community farmers had faced with a number of critical occupational problem, such as a lack of capitals and funds for investment, a lack of occupational group organization, a declining market price for produces, and inadequate technical support form both the government and private sectors. 2) These farmers wanted to earn their living from farming of pesticide-free vegetables, raising native chicken, weaving, and other agricultural produces. 3) As resulted from the interventions, these farmers had more knowledge and understanding of how to become more self-reliant in their own occupation. There was a clear trend of moving toward more self-reliant among these farmers. They organized among themselves an occupational group to assist each other on their family chores. They were able to produce enough foods for family consumption, and became thrifty. The occupation which showed the highest tendency to become most self-reliant was pesticide-free vegetable growing, and the least was fabric weaving. 4) The differences, in terms of income generation, expenditurse, working conditions, knowledge and skills for engaging in selfreliant occupations between pre and post interventions, were statistically significant at 0.05 level.